teda ſanu, mes aus ja kittuſe nink armatſemiſe wäärt lind temma om, nink tunnet nüüd, et ſe üllekohhus ja pat om, tedda tappa nink ni temma ſuggu ſiist maalt ärrahirmotada. F. H.

Kiwwi, mes saggede paigalt ligutetas, ei kaswata sammelt.

Kui 1820 mal ajastajal tallo-rahwa prius Liiwlandi maal wälja-tulli, ſis nakſiwa mitma tallo-perremehhe pri-rahwa wiſil ommaſt ſündinu paigaſt liikma, nink ſiin nink ſääl hennele aſſent otsma. Kes ſe mõtte pále ſaije, ſe rühk ſäetu ajal omma wälja-minneki pärraſt mõiſa-wannembile teedmiſt andma, nink tük ni kui wäggiſi omma wanna pärris-laſſent mahhajätma.

Se lábbi ſaiwa tallo-aſſeme mõnnikörd rutto wõera rahwa kätte, enne kui ärra-minneja weel muijal kindmat paika olli ſanu; nink ke hä melega ka olles tahtnu taggaſi-tulla, es ſa wanna maja ennamb kätte, ſeſt et tõine jo een olli, nink piddi wasta meelt kottuſt wõtma, mes kätte johto, nink hädda pärraſt ni-ſamma jälle käeſt ärra-andma nink parrembat otsma, ſeni kui waeſus es kanna ennamb ütteke maija piddada. Liikmiſe pääl es kaswata keake omma hääd, ni kui kiwwi ei kaswata sammelt, kui adraga saggede ligutetas.

Tark nink mõiſtlik maja-piddaja es anna kül maija käeſt ärra, nink pärrandaja õnnistawa parhillake weel wannembid, kea tol hawal es laſſe henda petta, enge jäiwa ſedda-ſamma ma-pinda hoitma, mes mustitſeſt ajaſt põlweſt põlweni ni kui üts kallis pärrandus eſſaſt poja kätte, nink pojaſt poja kätte olli jänu. Nemma õnnistawa wannembid, kea ammoke jo hawwan hengawa, ſeſt neil om, tenno Jummalale! leiba, nink wanna tutwa põld taſſup ommal ajal jälle mitma-wõrra, mes mõnni-körd hädda ajal Jummala karristuſe lábbi hukka läts. Nink kui Jummal leiba õnnistap, ſis pannep perre-mees ka hä melega mõnni teng wälja hone-parrandamiſe pále; ſeſt et hone tál ka omma armſa, mes temma eenwannemba omma ehhitanu nink üllewän-piddanu, nink kos temma eſſi ka om ſündinu nink mehhes kaſſunu. Se-pärraſt om iks ſündſamb näggo ſel majal nink tallul, mes wannaſt põlweſt ütte ſuggu rahwa käen om olnu, kui ſel, kun saggede perremehhi wahheldetas.

Tulluſamb om ka mõiſa-wannembil, kui tallomaja ei joſe ütteſt käeſt tõiste, enge jäwa ni kawwa ütte perre-mehhe nink ka temma pärrandaja kätte, kui eale körda lät, olgo ſis et perre-mees holetuſe lábbi laſſep maja hukka minna, ehk waeſuſe lábbi ſuggu ennamb ei jõwwa piddada.

Ent kui ſe-pärraſt ni häste tallo-rahwas, kui ka mõiſa-wannemba püüdwa, mitma ajastaja pále rendikontrahti üts tõiſega tetta, ſis tullep ommete wahheldamiſe körd kätte, kui kontrahti aig om otſa lõpnu nink perre-mees maija ni häste hoijo al om piddanu, et mõiſa wannemb ſurembat renti ſe ma-jao eeſt wõip ſaija. Kui ſis wanna perre-mees ſurembat renti ei jõwwa ehk ei tahha wälja-panda, ſis peap ta minnema nink ſedda kottuſt wõra kätte jätma, mes temma ſure waiwaga nink kulluga parremba kõrra pále om ſaatnu.

Se-pärraſt ſõudwa ka kiik, kea tallo-rahwaſt armastawa nink neide pool ſaiswa, et mõiſniko tállomaid jädawa rendi pále wälja-annas, nink rendikontrahti nidade tees, olgo rahha pále ehk orjuſe pále, et maja ütte ſe-ſamma rendi eeſt ni kauges rentniko kätte jääp, kui temma eſſi tahhap nink jõwwap piddada.

Se perre-mees, ke omma maija jädawa rendi pále om wõtnu nink kontrahti laſknu kihhelkunna kohot